

sygn. akt I C 230/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

dnia 1 lutego 2022 r.

Sąd Rejonowy w Łęczycy, I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Wojciech Wysoczyński

Protokolant: st. sekr. sądowy Katarzyna Retkowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 18 stycznia 2022 r. w Ł.

sprawy z powództwa G. S.

przeciwko (...) SA z siedzibą w W.

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego

1. pozbawia wykonalności tytuł wykonawczy w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 4 października 2006 r. wydanego przez Sąd Rejonowy w Zamościu w sprawie VII Nc 5467/06, oparzanego klauzulą wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Zamościu z dnia 19 stycznia 2007 r. – w zakresie zasądzonych odsetek należnych za okres od 4 października 2006 r. do 14 czerwca 2012 r.;
2. oddala powództwo w pozostałym zakresie;
3. zasądza od powódki na rzecz pozwanego kwotę 917 zł /dziewięćset siedemnaście złotych/ tytułem zwrotu kosztów procesu wraz z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego od dnia uprawomocnienia się niniejszego orzeczenia do dnia zapłaty

sygn. akt I C 230/21

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 4 października 2021 r. powódka G. S. wniosła przeciwko (...) SA z siedzibą w W. o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego – prawomocnego nakazu zapłaty z dnia 4 października 2006 r. wydanego przez Sąd Rejonowy w Zamościu w sprawie o sygn. akt VII Nc 5467/06, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dniem 19 stycznia 2007 r., zasądającego od G. S. na rzecz (...) SA kwotę 1943, 91 zł z odsetkami liczonymi w stosunku rocznym 11, 5% od dnia 6 września 2006 r. z tym że w razie zmiany wysokości odsetek – z odsetkami ustawowymi oraz koszty procesu.

W uzasadnieniu pozwu wskazano m.in. że w dniu 12 sierpnia 2021 r. komornik wszczął postępowanie egzekucyjne przeciwko powódce na rzecz pozwanego. W ocenie powódki roszczenie pozwanego jest bezzasadne albowiem uległo przedawnieniu w dniu 20 stycznia 2017 r. tj. po upływie 10 letniego terminu przedawnienia.

/pozew, k. 3 – 6/

W odpowiedzi na pozew pozwana, reprezentowana przez zawodowego pełnomocnika w osobie rady prawnej, wniosła o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazano, że roszczenia nie uległy przedawnieniu. Bieg przedawnienia roszczeń został bowiem w ocenie pozwanego kilkakrotnie przerwany, w związku z prowadzonymi postępowaniami egzekucyjnymi, umorzonymi z uwagi na bezskuteczność egzekucji.

/odpowiedź na pozew, k. 25 – 26/

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 4 października 2006 r. wydanym przez Sąd Rejonowy w Zamościu w sprawie o sygn. akt VII Nc 5467/06 nakazano G. S., by w terminie dwóch tygodni zapłaciła na rzecz (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka Komandytowa z siedzibą w Z. kwotę 1943, 91 zł z odsetkami liczonymi w stosunku rocznym 11, 5% od dnia 6 września 2006 r. z tym że w razie zmiany wysokości odsetek – z odsetkami ustawowymi wraz z kwotą 659, 40 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

/nakaz zapłaty, k. 7/

Postanowieniem z dnia 19 stycznia 2007 r. Sąd Rejonowy w Zamościu nadał wskazanemu wyżej nakazowi zapłaty klauzulę wykonalności.

/nakaz zapłaty, k. 7v/

Wnioskiem z 6 sierpnia 2007 r. wierzyciel (...) SA zwrócił się do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Łęczycy A. Z. o wszczęcie egzekucji przeciwko powódce na podstawie wskazanego tytułu wykonawczego. Postępowanie było prowadzone pod sygn. KM 929/07.

/wniosek – akta KM 929/07, k. 1/

Postanowieniem z dnia 18 maja 2009 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Łęczycy A. Z. umorzył postępowanie egzekucyjne w sprawie KM 929/07 z uwagi na bezskuteczność egzekucji, to jest na podstawie art. 824 § 1 pkt 3 kpc.

/postanowienie, k. 27/

Wnioskiem z 15 czerwca 2015 r. wierzyciel (...) SA zwrócił się do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy – Mokotowa w Warszawie M. P. o wszczęcie egzekucji przeciwko powódce na podstawie wskazanego tytułu wykonawczego. Postępowanie było prowadzone pod sygn. KM 154131/15,

/wniosek - akta KM 154131/15, k. 1/

Postanowieniem z dnia 28 grudnia 2018 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy – Mokotowa w Warszawie M. P. umorzył postępowanie egzekucyjne w sprawie KM 154131/15 prowadzone z wniosku wierzyciela (...) SA przeciwko G. S. z uwagi na bezskuteczność egzekucji, to jest na podstawie art. 824 § 1 pkt 3 kpc.

/postanowienie, k. 28/

Wnioskiem z 6 sierpnia 2021 r. wierzyciel (...) SA zwrócił się do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Łęczycy A. R. o wszczęcie egzekucji przeciwko powódce na podstawie wskazanego tytułu wykonawczego. Postępowanie jest prowadzone pod sygn. KM 1301/21.

/wniosek – akta KM 1301/21, k. 1/

Zawiadomieniem z dnia 12 sierpnia 2021 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Łęczycy A. R. poinformował G. S., że z wniosku (...) SA zostało przeciwko niej wszczęte postępowanie egzekucyjne na podstawie wskazanego tytułu wykonawczego.

/zawiadomienie, k. 9/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wymienionych wyżej dowodów z dokumentów, których treść i autentyczność nie budziła wątpliwości Sądu oraz nie była kwestionowana przez strony postępowania.

Sąd zważył, co następuje:

powództwo w znacznej części podlegało oddaleniu.

Stosownie do art. 840 § 1 kpc dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli:

1) przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście;

2) po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może oprzeć powództwo także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, na zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zgłoszenie tego zarzutu w sprawie było z mocy ustawy niedopuszczalne, a także na zarzucie potrącenia;

3) małżonek, przeciwko któremu sąd nadał klauzulę wykonalności na podstawie art. 787, wykaże, że egzekwowane świadczenie wierzycielowi nie należy się, przy czym małżonkowi temu przysługują zarzuty nie tylko z własnego prawa, lecz także zarzuty, których jego małżonek wcześniej nie mógł podnieść.

Jak wskazuje się w literaturze: „przedawnienie w większości wypowiedzi jest uważane za zdarzenie powodujące wygaśnięcie zobowiązania, w niektórych jest zaś traktowane jako niemożność egzekwowania” (T. Żyznowski [w:] Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Tom IV. Artykuły 730–1088, red. T. Wiśniewski, Warszawa 2021, art. 840). Nie ulega natomiast wątpliwości, że upływ okresu przedawnienia stanowi przyczynę uzasadniającą pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności na podstawie art. 840 § 1 pkt 2 kpc. Należy przy tym zwrócić uwagę, że stosownie do art. 797 § 1¹ kpc który został dodany przez art. 1 pkt 226 ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. (Dz.U.2019.1469) zmieniającej kpc z dniem 21 sierpnia 2019 r. jeżeli z treści tytułu wykonawczego wynika, że termin przedawnienia dochodzonego roszczenia upłynął, do wniosku o wszczęcie egzekucji należy dołączyć również dokument, z którego wynika, że doszło do przerwania biegu przedawnienia. Tą samą ustawą dodano do kpc art. 825 pkt 1¹ zgodnie z którym organ egzekucyjny umorzy postępowanie w całości lub części na wniosek gdy zażąda tego dłużnik, jeżeli przed dniem złożenia wniosku o wszczęcie egzekucji roszczenie objęte tytułem wykonawczym uległo przedawnieniu, a wierzyciel nie wykaże, że nastąpiło zdarzenie, wskutek którego bieg terminu przedawnienia został przerwany. Pomimo wprowadzenia wskazanych regulacji zmianie nie uległ art. 840 § 1 pkt 2 kpc, w związku z czym należy przyjąć że przedawnienie nadal może stanowić podstawę powództwa egzekucyjnego, nawet wówczas, kiedy dłużnikowi przysługuje prostsza droga zakwestionowania prowadzonej wobec niego egzekucji, w postaci wniosku o umorzenie postępowania egzekucyjnego do komornika.

Stosownie do art. 125 § 1 kc w brzmieniu od 9 lipca 2018 r. roszczenie stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu lub innego organu powołanego do rozpoznawania spraw danego rodzaju albo orzeczeniem sądu polubownego, jak również roszczenie stwierdzone ugodą zawartą przed sądem albo sądem polubownym albo ugodą zawartą przed mediatorem i zatwierdzoną przez sąd przedawnia się z upływem sześciu lat. Jeżeli stwierdzone w ten sposób roszczenie obejmuje świadczenia okresowe, roszczenie o świadczenie okresowe należne w przyszłości przedawnia się z upływem trzech lat. W poprzednim stanie prawnym przepis ten stanowił, że roszczenie stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu lub innego organu powołanego do rozpoznawania spraw danego rodzaju albo orzeczeniem sądu polubownego, jak również roszczenie stwierdzone ugodą zawartą przed sądem albo przed sądem polubownym albo ugodą zawartą przed mediatorem i zatwierdzoną przez sąd, przedawnia się z upływem lat dziesięciu, chociażby termin przedawnienia

roszczeń tego rodzaju był krótszy. Jeżeli stwierdzone w ten sposób roszczenie obejmuje świadczenia okresowe, roszczenie o świadczenia okresowe należne w przyszłości ulega przedawnieniu trzyletniemu. Wskazana zmiana wprowadzona została ustawą z dnia 13 kwietnia 2018 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1104). Zgodnie z art. 5 ust. 1 i 2 wskazanej ustawy do roszczeń powstałych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy i w tym dniu jeszcze nieprzedawnionych stosuje się od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy przepisy ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. Jeżeli zgodnie z ustawą zmienianą w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, termin przedawnienia jest krótszy niż według przepisów dotychczasowych, bieg terminu przedawnienia rozpoczyna się z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy. Jeżeli jednak przedawnienie, którego bieg terminu rozpoczął się przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, nastąpiłoby przy uwzględnieniu dotychczasowego terminu przedawnienia wcześniej, to przedawnienie następuje z upływem tego wcześniejszego terminu.

Rozumienie terminu „roszczenie o świadczenie okresowe należne w przyszłości” wyjaśnił Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 12 maja 2016 r. wskazując, iż: „w art. 125 § 1 k.c. wyraźnie zróżnicowano terminy przedawnienia roszczeń o świadczenia okresowe i innych roszczeń. Roszczenie o odsetki za opóźnienie (art. 481 § 1 k.c.) należą do kategorii świadczeń okresowych i - jeżeli zostały stwierdzone tytułem wykonawczym - powinny przedawniać się z upływem trzech lat (art. 125 § 1 zdanie drugie k.c.). Chodzi tu jednak tylko o odsetki "należne w przyszłości", a więc takie, które stają się wymagalne m.in. po uprawomocnieniu się wyroku sądowego, stwierdzającego obowiązek zapłaty tych odsetek” (Wyrok SN z 12.05.2016 r., IV CSK 528/15, LEX nr 2049807).

Stosownie do art. 123 § 1 pkt 1 kc bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia. Bez wątplenia czynnością przerywającą bieg przedawnienia jest złożenie wniosku o wszczęcie egzekucji (za wyjątkiem sytuacji w której postępowanie egzekucyjne następnie umorzono na wniosek wierzyciela - tak uchwała SN z 19.02.2015 r., III CZP 103/14, OSNC 2015, nr 12, poz. 137). Stosownie zaś do art. 124 § 1 i 2 kc po każdym przerwaniu przedawnienia biegnie ono na nowo. W razie przerwania przedawnienia przez czynność w postępowaniu przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym albo przez wszczęcie mediacji, przedawnienie nie biegnie na nowo, dopóki postępowanie to nie zostanie zakończone.

Przechodząc na grunt przedmiotowej sprawy, należy w pierwszej kolejności stwierdzić iż roszczenie główne nie uległo przedawnieniu. Po nadaniu klauzuli wykonalności tytułowi egzekucyjnemu bieg przedawnienia był przerywany wnioskami o wszczęcie egzekucji. Po raz pierwszy wnioskiem z 6 sierpnia 2007 r. Postępowanie to zostało umorzone z uwagi na bezskuteczność egzekucji w dniu 18 maja 2009 r. Wtedy termin przedawnienia zaczął biec na nowo. Kolejny wniosek o wszczęcie egzekucji został złożony 15 czerwca 2015 r., co po raz kolejny przerwało bieg terminu przedawnienia (który wynosił wówczas, tj. przed nowelizacją z 2018 r., 10 lat). Wszczęte tym wnioskiem postępowanie egzekucyjne umorzono 28 grudnia 2018 r. Bieg przedawnienia rozpoczął się wówczas na nowo i został przerwany wnioskiem z 6 sierpnia 2021 r. Tym samym roszczenie główne nie uległo przedawnieniu.

Częściowo przedawniło się natomiast roszczenie odsetkowe – tj. w zakresie odsetek za opóźnienie należnych za okres od 4 października 2006 r. do dnia 14 czerwca 2012 r. Stosownie do cytowanego wyżej art. 125 § 1 kc roszczenie o świadczenie okresowe należne w przyszłości przedawnia się z upływem trzech lat. Odsetki bez wątpienia uznać należy za świadczenie okresowe. W pierwszej kolejności należy podkreślić, że we wskazanym przepisie chodzi o świadczenia należne w przyszłości, a więc po wydaniu orzeczenia, nie zaś o świadczenia wymagalne już w toku postępowania. Te przedawniają się bowiem w terminie wynikającym z art. 125 § 1 zdanie 1 kc (tak samo jak świadczenie główne), a więc w terminie 6 letnim (a przed nowelizacją z 2018 roku – 10 letnim).

Nieprzedawnione były więc odsetki wymagalne w toku procesu – tj. należne za okres od dnia 6 września 2006 r. do dnia poprzedzającego wydanie nakazu – tj. do 3 października 2006 r. - w tym zakresie aktualne są rozważania co do braku przedawnienia roszczenia głównego.

Przedawniły się natomiast częściowo odsetki należne w przyszłości, tj. od dnia wydania nakazu zapłaty – dla nich bowiem właściwy jest 3 letni termin przedawnienia. Pierwsze postępowanie egzekucyjne zostało umorzone z uwagi na bezskuteczność egzekucji w dniu 18 maja 2009 r. Od tego rozpoczął się na nowo przerwany wnioskiem egzekucyjnym termin przedawnienia. Następna czynność wierzyciela miała miejsce dopiero 15 czerwca 2015 r., kiedy to wierzyciel złożył kolejny wniosek o wszczęcie egzekucji. Należy zatem przyjąć, że wniosek ten przerwał bieg przedawnienia wszystkich roszczeń odsetkowych należnych za 3 lata wstecz od dnia jego złożenia – tj. do 15 czerwca 2012 r. Wcześniejsze roszczenia odsetkowe od dnia wydania nakazu uległy zaś przedawnieniu przed dniem złożenia wskazanego wniosku. W tym więc zakresie, tj. roszczenia o odsetki za okres od 4 października 2006 r. do dnia 14 czerwca 2012 r. tytuł wykonawczy należało pozbawić wykonalności stosownie do art. 840 § 1 pkt 2 kpc. W pozostałym zaś zakresie powództwo podlegało oddaleniu jako niezasadne.

Stosownie do art. 98 § 1 kpc strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Zgodnie zaś z art. 100 kpc w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Sąd może jednak włożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik uległ tylko co do nieznacznej części swego żądania albo gdy określenie należnej mu sumy zależało od wzajemnego obrachunku lub oceny sądu. W przedmiotowej sprawie należało przyjąć, że pozwany uległ jedynie w nieznacznej części, bowiem powództwo o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności okazało się zasadne tylko w niewielkim zakresie, obejmującym jedynie część roszczenia odsetkowego stwierdzonego tytułem wykonawczym. W związku z tym zasadne było obciążenie powódki obowiązkiem zwrotu całości kosztów na rzecz pozwanego. Na koszty te złożyły się koszty zastępstwa procesowego w kwocie 900 zł – stosownie do § 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 265) oraz koszt opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł. O odsetkach od kosztów orzeczono stosownie do art. 98 § 1¹ kpc.